

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXXVI. In necessitatibus non ad mundum, carnem, aut
dæmonem, qui juvare non possunt, sed ad SDeum extendæ sunt manus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCVRSVS XXXVI.

Phe.

Expandit Sion manus suas, & non est, qui
consoletur eam. *Thren. 1. v. 17.*

DE ANIMA.

*In necessitate ad illum extendenda manus, qui
potest iuvare, nempe ad Deum, & san-
ctos eius, non ad mundum, carnem, aut
diabolum, qui iuvare nec volunt, nec pos-
sunt.*

I.
*Naufra-
gus exten-
dit ma-
nu.*
Qui passi naufragium
 spumantibus jactan-
 tur undarum procel-
 lis, auxilium in lito-
 re stantium implorant, & ma-
 nus ad eos extendunt, à quibus
 projiciendum sibi funem effla-
 gitant, eo apprahenso facile
 extrahendi. Quodsi vero pu-
 tridus, aut fragilis tantum por-
 rigatur funis, ab illis ad litus
 stantibus, magis interitum,
 quam salutem naufragi exoptan-
 tibus, actum est de ipsorum sa-
 lute, qui in eorum confidebant
 auxilio, qui maximè de ipso-
 rum exultabunt interitu. Ani-
 ma peccatrix dum ex gratia Dei
 excidit, alto quasi mari naufra-
 ga jactatur: *veni in altitudinem
 maris, & tempestas demersit me* In-
 ter has ergo angustias inclamat
 auxilium, *laboravi clamans, & au-
 ca factæ sunt fauces meæ*; natans
 expandit manus, ad porrigen-
 dum funiculum, sibi ex angu-
 stijs extrahendæ. Sed quoni-
 am peccatrix anima non clamat
 ad Deum, nec ad ipsum, aut san-
 ctos ejus orando extendit ma-
 nus,

*Sic ani-
ma.*

*Psal. 68.
v. 3.*

Ad mundum, carnem, diabolum.

Psal. 139. v. 6.

nus, sed vel ad mundum, vel ad carnem, vel ipsum diabolum, hinc non est, qui consoletur eam. Hi enim, vel funes extenderunt in laqueum, vel funes tantum putridos extenderunt, quibus anima peccatrix illuditur, & decipitur. Quare ad eum manus extendat, & auxilium perat necesse est, qui juvare & valere, & vult, nempe ad Deum, sanctosque nobis à Deo assignatos intercessores.

III.

Afflictus consolationem, derelictus auxilium, dejectus refugium, infirmus sustentaculum, defatigatus refectionem, aeger quærit medicinam, quam nusquam melius, quam apud bonum reperiet, & confidentem amicum, ad quem desolatus manum suam extendit. Videtur sibi quidem homo varios habere amicos, singulariter vero (ait Doctor Seraphicus) *Hommo habet tres amicos; saltem, qui in numero amicorum venire prætendunt. Primus, est caro, de qua nemo unquam carnem suam odio habuit. Iste amicus decipit, ducens ad suspendium sibi consentientes. Secundus amicus est mundus, qui parat funem, vel laqueum. Tertius est diabolus, qui suspendit sibi consentientem.* Et tamen insipientes homines instar avicularum ad extentos laqueos falsorum horum amicorum, & auxiliatorum advolant, & manus, subsidium

efflagitando, extendunt, non liberandi, sed captivandi. *Ægypto dimis manum, & Assyrijs...* non fuit, qui redimeret de manu eorum.

Ad Ægyptum (mundi scilicet vanitatem, & potentiam) Aman, in Regis sui gratiam, ac propriam confidens sublimitatem, ac cellitudinem, cumque à Regina ad regias epulas unà cum Assuero Rege invitatus, Mardocheum ad palatii fores confidentem, sibi neque assurrexisse quidem cerneret, dissimulatâ irâ, domum reversus convocatis amicis, & uxori suâ acceptâ à Mardocheo contumeliam indignabundus exposuit, quorum consilio furcam quinquaginta cubitorum altâ, in exitium Mardochei erigi præcepit.

Ut quid autem Mardocheus tanto se interitus periculo, & irâ summi in aula ministri exponere voluit, cujus auctoritate de facto jam decretum regium de tota Hæbræorum delenda gente expeditum noverat? quid inconvenientiæ, quid mali fuerat, si regio ministro, si jurato gentis suæ hosti, pro captivando animo, & conciliando favore, assurgens, etiam caput inclinasset & genua? extensis etiam ad eum manibus, ad demulcendum furorem, &

emer-

Amici illi laqueum parant.

S. Bonav. in Thren. c. 1. v. 19.

Ephes. 5. v. 30.

emendicandum patrociniū? an non obstinatiam, & animi elationem hæc in Mardocho sapiebant? imò verò, magna hoc

hoc damno expertus est infelix Aman, qui insurgente contra se Regina accusatione, exarscente regis furore, & acclamante in odium ejus Harbona aulico, quòd patibulum Mardocho (conjuracionis in Regem quondam fidelissimo detectori) domi suæ parasset, irrevocabilem contra se ab irato Rege fulminatam accepit sententiam: *Appendite eum in eo. Suspendite eum in eo. Aman in patibulo. Ita que nolite considerare in principibus, in filiis hominum, in quibus non est salus. Nolite in amicis, & mag-*

Mundus Amano laqueo dedit.

Cornelius erat constantiæ (asserit Cornelius) Mardochei, quod Amano hosti scelestissimo, toti Iudæorum genti exitium machinanti, ne quidem assurrexerit, ut suam in Deo fiduciam ostenderet, ad quem solum, unicū adjutorem, & consolatorem suum manus extendit Mardocho: *Mardocheus autem deprecatus est Dominum... In diebus enim tuis cuncta sunt posita, & non est, qui possit tua resistere voluntati, &c.*

Manus ad eum extendit.

Esth. 13. v. 8.

Esth. 14. v. 1.

Ejus exemplo, & adhortatione omnis quoque Israël in oratione ad Deum confugit: Esther quoque Regina confugit ad Dominum, pavens periculum, quod imminerebat. Et sic desolata Regina, cum afflictio suo populo, Deum exquisivit manibus suis, & non est decepta.

III.

Sed Aman magno amicorum stipatus numero, excelsæ dignitatis elatus officio, & regiorum tumidus favore, ac gratiâ, in his fiduciam, & spem suam posuerat: sed *va filij deserventes, dicit Dominus. Va filij hujus faculi, qui in mundi confiditis amicitia, & potestate. Sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis, id est, potestatis secularis. Exponit Hugo, habentes fiduciam in umbra Egypti. Erit nobis fortitudo Pharaonis in confusionem, & fiducia umbra Egypti in ignominiam. Suo*

Isa. 30. v. 1.

Hugo Catd.

P. Franc. Iosephi Op. IV.

Sunt alij, qui in afflictione, & desolatione manus suas extendunt ad carnem, hic amicus apprehendit quidem manum, sed non ut ex fovea, angustia, & profunditate maris extrahat, sed ad suspendium perducatur. Exhibet se caro spiritui amicissimam, consolatricem, se promittit fidelissimam, trahit spiritum in vinculis charitatis impuræ, sed quo trahit? quò deducit? ad suspendiū æternæ damnationis. Sed modò non meo proposito est, loqui, de carne & lubricis carnis voluptatibus, fatali.

IV.

Alij carnem auxiliatricem vocant.

Caro, id est, carnalis amicus.

Q9

tali amicitia spiritum afficientibus, sed carne tantum & sanguine, de carnalibus amicis & propinquis mihi sermo est, in quorum auxilio ut plurimum confidimus, sed consolatores eos raro invenimus, ut bene de ipsis dicere liceat: *vocavi ami-*

Thr. 1. v. 19. *cor meos, & ipsi deceperunt me.* Sicut autem in summa necessitate

*Magna
moris ne-
cessitas.*

maximè ad amicos manum extendimus, ita eorum tunc maximè fidelitas probatur. Summa autem, quæ unquam hominem urget, necessitas, ea est, quæ illum inter mortis angustias deprehendit. Tunc, tunc

*Deut. 32.
v. 38.*

surgant, & opulentur vobis, & in necessitate vos protegant. Experimenti damno vestro, quod extendetis tunc manus vestras, & non sit, qui consoletur.

*In qua a-
mici nos
deserunt.*

*Cornel. in
Thr. c. 1.
v. 19.* Testatur Cornelius à Lapide, in Belgio virum insignem in morte vocasse & implorasse

opem uxoris: charissima conjunx adjuva me in his angustijs: cumque illa flens diceret: Equi possum te juvare charissime marite, in morbo incurabili? vocavit filium primogenitum: Fili adjuva, eripe me ex hisce angustijs, ego pro te die & nocte laboravi, & vitam sæpe periculo exposui; cumque ille pariter gemens diceret: utinam mi pater, te morte eripere possem, sed hoc vires meas excedit. Vocavit secundum, dein-

*Exem-
plum no-
tabile.*

de tertium, ac cæteros ordine filios, ac filias, deinde famulos, & ancillas, quemque sigillatim compellans, ac ejus implorans opem: cumque singuli dolentes idem responderent, dicerentque, contra mortem non esse remedium, exclamavit ille: O vanas hominum curas, ô quantum est in rebus inane! Ecce ego tibi ô uxor, vobis ô filij, & filia, laboravi, sudavi, vires impendi & vitam, quin & animam fortè oppignoravi: & ecce hæc est merces mea, ut in hac hora ultima implorans opem vestram, non inveniam. O

quàm satiùs fuisset, si Deo servissem, si amicos in terra & in cælo parâsem, qui in hoc articulo mihi adessent! O si vivere liceret, quàm saperem? extendi manus meas (bene conqueri hic poterat) & non est, qui consoletur. Sed non fuit hæc miseria illi viro insigni specialis, omnes eandem experientur desolationem, qui non ad Deum, sed homines, & amicos carnales extendunt manus in mortis necessitate.

Sed magis adhuc, & turpiùs se defraudari illi sentiunt, qui manus extendent morituri ad eas personas, quibus illicito amore, & affectu adhæserunt, in quarum consortio, & amicitia, Deum sibi hostem fecerunt, & conscientiam turpissimè macu-

*In morte
nemo ju-
vare po-
test ami-
corum.*

macularunt. Surgant, & optulerunt vobis, & in necessitate vos protegant.

V. Quod in afflictione homo ad hominem manus extendat, & necessitate arctatus hominis imploret opem, natura dicitur instinctus, & in hoc humanae compatiendum fragilitati. Sed quod homo à jurato humani generis hoste, ab ipso videlicet dæmone subinde imploret opem, & ad eum in necessitate manus extendat, non solum summæ impietatis, sed extremæ simul dementiæ, & insaniam est. Quid enim ab hoste, humani generis perditioni omnibus viribus procurandæ professo, aliud, quam interitum sempiternum, & laqueum expectare poterit: extendit hic hostis funes naufrago peccatori in laqueum, funes obicit peccatorum, quos si peccator apprehenderit manu, ac collo iniecerit, hoc ipso laqueo eum suspendit diabolus, sibi consentientem, non contentus aut corporis aut animæ solius interitu, nisi utrumque perdat simul. Et tamen, pro dolor etiam miseri, & excaecati inveniuntur mortales, qui angustijs suis innodati, manum ad hunc juratum hostem extendere, & opem implorare non vereantur.

Sicut Saul. Erat Saul in regni sui exor-

dio vir justus, sincerus, & candidus, & ita innocens, ut de ipso sacrae testentur pagina; *1. Reg. 13. Filius unius anni erat Saul, cum regnare cepisset, qui tamen successu temporis ita à conscientia suae candore, imò ab ipso Deo recesserat, ut ad ipsum dæmonem, manus in extrema sua necessitate extendere, & ab illo (seposita Dei, & Creatoris sui potentia) opem & consilium petere sustinuerit, exquirendam jubens mulierem habentem Pythonem, cujus consilio, & opere consolationem acciperet, atque subsidium in instanti cum Philistæis praelio.*

Sed qualem ab hoc consolatore opem, & consolationem accepit? non aliam planè, quam quod justo Dei judicio, & sibi & domui suae universa paratum cognosceret interitum, ac tremore, ac angustijs in terram projectus, ac conturbatus, omnibusque destitutus viribus, tantæ animi dejectione, & angustia premeretur, ut vix ad sumendum cibum potuerit persuaderi. Hæ consolationes infernalis refocillationes sunt. Et quia in hoc peccato magiæ mortuus est Saul, consultâ paulò ante conflictum Pythonissâ, maximum æternæ ejus damnationis argumentum inde trahit Cornelius.

Ceciderat Ochozias rex Israël. *Idè damnatus.*

Qqz.

VI.

Alij ad dæmonem recurrunt.

Consulens Pythonissam.

1. Reg. 28. v. 7.

4. Reg. 1
v. 2. raël (filius impius impii Achabi) per cancellos coenaculi sui, quod habebat in Samaria. Cum igitur

Sicut etiam Ochozias Rex. Ideo morte puniatur à Deo.
malè & periculosè ex tam gravi casu haberet, præcepit famulis: ite, consulite Belzebub dum Accaron, utrum vivere queam, de infirmitate mea hac. Magnam ab hoc muscarum Deo acceptandam consolationem ac opem sibi rex impius promittebat. At ecce angelo commoneante, his regijs internuncijs obviam processit Elias Propheta, atque de implorando regis jussu, demonis auxilio divinitus edoctus, asperis hisce eos excepit verbis: Nunquid non est Deus in Israel, ut eatis ad consulendum Belzebub. Denunciandam ergo regi mortem jubet ex Dei mandato: De lectulo, super quem ascendiſti, non descendes; sed morte morieris.

4. Reg.
20. v. 1.

Ezechias recurrit ad Deum.

Saniora consilia egit devotus rex Ezechias, qui ad mortem decumbens, inò denuntiata sibi jam per Prophetam Isaiam morte, oravit ad Dominum, &c. Ad eum solum extendens manum, & illum solum consolatorem requirens, quem etiam invenit, per Isaiam Prophetam de recuperanda intra triduum sanitate assecratus: Ecce sanavi te: die tertio ascendes ad templum Domini. Quidn̄ in Deo confidens, & ad eum manum extendens, opem inveniat, ex-

tendens verò manum ad opem demonum, ruinam & interitum & corporis & animæ experiatur?

Et tamen hodiè que non Judeos, aut gentiles, sed ipsos etiam Christianos auxilium implorare demonum, & manus ad eorum subsidium extendere, compertum est. Non jam de scelestâ illa hominum sæce loquor, qui per explicitum pactum, & proprij sanguinis subſignatione se illi devoverunt, miserrimè ab ipso verberibus tractari, & angustiari soliti; sed de illis tantum loquor, qui pactis tantum implicitis cum ipso irretiti, ita superstitionum, incantationumque diabolicarum usui publicè student, sibi que, aut pecoribus eas applicari in necessitate, aut infirmitate patiuntur, ut tamen bono Christiani nomini aut vitæ nihil tales ad diabolicam manum recursus, præjudicare persuasum alijs velint.

Quid communius vulgò & usitatius, quàm pecoribus infirmatis, & quavis lue infectis vocare vetulas, quæ certâ incantatione (sacris licet nominibus, aut signo Crucis intermixto) demonis opem ad sanitatem invocent? vel certa adhibeant diabolica media ad feras certò jaculandas? aut alterius sclopeti explosionem impediendam?

Christi in multi ad damno no. v. r. ruit.

Per pacta implicita.

Incantationes, seu superstitiones.

endam? aut corpus suum contra hostiles ictus, impenetrabile reddendum? aut felicitatem in ludendo conciliandam? vel pecora à ferarum infestatione securè conservanda? &c.

VII. Narrat Joannes Heroldus, devotum quendam Eremitam per desertum iter facientem, incidisse in diabolum in humana specie porcos pascentem, tempore autumnali, quo scilicet porci glandibus saginandi in silvas aguntur. Quærebat ex eo pius Dei servus, quidnam ipsi hîc esset negotiû? Cui ille, porcos, inquit, custodio, ne à feris infestentur, cum incantatores ad hoc me coniuraverint: ne ergo homines fidem ad huiuscemodi incantationes deponant, ac in errore tenacius perseverent, magna eos diligentia custodio. Addit Bernardinus Mercator in suo opere Cathedistico; pastorali baculo (ad boni speciem, & mali palliationem) S. Blasii nomen fuisse incisum, ac à diabolo fideliter porcos fuisse custoditos, quamdiu à se hunc baculum non dimiserit pastor.

Centena talia enumerare facile esset, quæ Christiani conservandis pecoribus adhibent, præsertim fabri ferrarii in medicandis equis, sistendo sanguine, in dentium, aut oculorum doloribus, in assignandis rebus

deperditis, vel etiam ipso fure sistendo, aut prodendo, item in divinationibus per chymantiam, &c. in quibus omnibus implicito pacto manus datur diabolo, in subsidium vocato. In quibus tamen rebus subinde ita obstinatos se exhibent Christiani, ut vel pecudum, aut sanitatis, temporalive lucri amore excæcati, vel proprii iudicii tenacitate obstinati, nullatenus se averti patiantur, cum tamen revera indubitato & unanimi Theologorum iudicio, omnia huiusmodi media, non secreta naturæ, sed implicita sint cum dæmone pacta, quibus ille in subsidium advocatur, certis incognitis nominibus, & lignis magicâ arte excogitatis, quibus (ut quidam aiebat)

Flectere si nequeam superos, Acheronta movebo.

Et quid demum auxilii, quid consolationis sperare possunt, ab infernali hoc auxiliatore, mortales infelicissimi? nisi damna, & mala infinita mentis & corporis? malum enim plerumque exitum parant eiusmodi illicita media, &c. Non quidem eo inficias, subinde dæmonis, activa passivis applicantis, arte aliquam succedere curam, ne scilicet fidem apud homines & recursum perdat, sed tamen ipsum præstitum beneficium centenis

Sed deceptio.

tenis alijs compensat malis, sic enim etiam temporalem successum invidet homini diabolus, ut spiritali eorum non sit contentus ruinâ, nisi etiam temporales adjiciat angustias. Et si quidem infirmitatibus aut plagis adhibita semel fuerint ejusmodi diabolicæ incantationes, vix ulla amplius naturalis medicina solitum consequetur effectum.

VIII.

Ab hoste non est sperandum beneficium.

Miseri ergo, & infelices homines, qui ad infensissimum hostem extendunt manus, & auxilium, ac Consolationem ab eo sperant, qui maximè nostrum interitum sitit, & desolationem. Nunquid non est Deus in Israël, ut eatis ad consulendum Belzebub. Nonne ipse Deus vester curandi & juvandi potentiam, & scientiam amisisse vobis videtur, & exhaustos misericordiæ ejus thesauros exiltimatis? an non gratiosa vobis loca, & Ecclesias sufficienter aperuit, ex quibus miraculorum, & gratiarum fontes scaturire facit? an non gratiosa undique sanctissimæ Matris suæ, ac aliorum Sanctorum vobis patrociniæ erexit? Quid pro dolore dentium ad demones necesse tibi est recurrere, quasi non esset Deus in Israël, & concessa ab ipso S. Apolloniæ curandi dentium doloris copia, in remunerationem perpepsi pro sui

An non Sancti?

gloria, in excussione dentium, doloris? Quid pro oculorum, pro pectoris dolore recurritis ad artes magicas & superstitiones? nunquid non S. Lucia, S. Agatha, pro oculorum, & pectoris cura? nonne pro angina S. Blasius, pro pecudibus Leonardus, aut Martinus, contra luem pestiferam SS. Rochus, & Sebastianus? & alij, miraculosi Sancti in Ecclesia, quibus gratiam curationum concessit Deus. Quid pro rebus deperditis consulitis Deum Accaron, quali non esset Antonius Paduanus, tot in hoc genere præclarus continuis miraculis, de quibus non tam Catholici nostri, quàm etiam A catholici propriâ experientiâ debent testari; sed licet quidam quotidiana hæc beneficia, & sanitarum miracula protervè negare præsumerent, planè ea, nisi penitus à ratione alienati, negare non possunt; ea, quæ à S. Ambrosio, Augustino, & alijs irrefragabilis auctoritatis Patribus, notata, & posteritati certâ fide tradita sunt. Quale illud est de cæco illuminato ad sacra sanctorum Martyrum Gervasij & Prothasij corpora, tunc recen- ter à S. Antistite Ambrosio, per visum cœlitus edocto, reperta, uti enarrat S. Augustinus suarum confessionum l. 9. c. 7.

Si quidem autem Deus tam

foli-

Hos Deus singularibus præfavit afflictibus.

Negant miracula A catholici.

Scripta à SS. patribus negare non possunt.

Sancti invocandi.

Rom. 15.
Ephes. 6.
1. Thes. 5. &c.

S. Bern.
in vigil.
SS. Petri
& Pauli.

potentiores modo
in caelo.

folicitos nobis auxiliatores, servos, ac sanctos suos constituit, quidni vocari eos in auxilium velit jam gloriosos in caelo, quorum preces, Paulus implorare jam docuit, dum mortales adhuc versarentur in terris? uti in festo S. Angeli Custodis multis memoravi, ad qua lectorem remitto. Bene utique argumentatur Doctor mellifluus: *Quam potentiores sunt in caelis, qui tam potentes fuerunt in terris?* Imprimis autem Augustissima & potentissima caelorum Regina, atque Deiparae implorandam ardentem opem, omnes uno ore clamant, & hortantur sancti Patres, atque Doctores. Ad hanc, ad hanc o Christiane, quae in omnibus terra partibus miraculosa, ac gratiosa sibi loca delegit, ad effundenda cultoribus suis beneficia, ad hanc, inquam, inter tribulationum procellas confuge, *voca stellam, voca Mariam*, ad hanc extende manus, & consolatricem invenies. Haec ad impetrandam tibi veniam, & gratiam, Filio ostendit ubera, & Filius Patri ostendit vulnera. Quid his auxiliatoribus amorosius? quid sincerius? quid efficacius?

IX. Ad has ergo auxiliatrices (o anima) confuge manus, rejets mundi, carnis, & diaboli laqueis, en ipse te invitat mi-

sericorditer Deus tuus: *Reverte o anima ad me, ego sum Creator tuus; revertere, ego sum Redemptor tuus. Reverte, ego sum Consolator tuus. Etsi haec modica videntur; revertere ultimo, quia ego sum tam liberalis Remunerator tuus. Quid tibi cum mundi fallacijs? cum carnis illecebris? cum demonum laqueis? extende poenitens ad Redemptorem manus tuas: revertte ad huc o anima, Christus in Cruce te expectans habet caput inclinatum, ad te peccatricem, & immundam deosculandam; habet brachia extensa ad amplexandam; manus apertas ad remittendum; corpus extensum, ad se totum impendendum; pedes affixos ad tecum commanendum; latus apertum, ad te in illud intromittendum.*

Cum ergo tam fidelem, ac propensum (Dei Filium) experiaris auxiliatorem, o anima, omnibus alijs nuncium remitte, & in sola illius bonitate & potentia confide, spretis mundi, carnis & diaboli doloris consolationibus: ad illum solum, & constitutos nobis ab eo auxiliatores, manus extende, & omnes hostium facile deridebis insultus; hic est enim, qui in necessitate, & tribulatione, nos juvare & vult, & potest. De tribulatione (expertus loquitur David) invocavi Dominum, & exaudivit me in latitudine Dominus. Dominus mihi adiutor, non timebo, quid faciat mihi homo. Dominus

Invitat nos ipse Christus

Expandit manus, ut & nos exortenda-

Dominus adiutor

Psal. 117 v. 5.

minus mihi adiutor, & ego, talem considerare in Domino, quam confidere in homine. Ad Deum ergo, in quo confidimus, manus extendamus, & cum nobis in presentibus angustijs auxiliato- rem, & in futurâ vitâ benignum experiemur consolato- rem, atque remunerato- rem, Amen.

Hugo
Card. hic

Mundus
caro, d.
mon de-
ficiendi.

DISCURSUS XXXVII.

Phe.

Facta est Ierusalem, quasi polluta menstruis inter eos. *Thren. I. v. 17.*

DE ECCLESIA.

Plangit ex affectata malorum, praesertim hereticorum, societate, multos pollui, & seduci.

I Hic versui, praepo- nitur Phe, quod interpretatur, *Oris*. Expandit igitur affecta Sion manus, ut, quod non valet ore, significet manuum expansione, uti interlinearis glossatur. Malum autem, inexplicabile verbis, quod expansis deplorat manibus, est, quod non solum hostibus sit circumvallata, & conclusa, sed maxime talibus hostibus impuris, & contaminatis, ut puram & incontaminatam se inter illos conservare nequiverit: *Facta est Ierusalem, quasi polluta menstruis, inter eos.* Ubi Hugo Carenfis multiplicem notat pollutionem, cuius non minima species est *mala societas*.

Gl. Inter-
in.

Societas
mala
polluit

Hugo
Card.

18,